

Predsjednik Crne Gore

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O
STATUSU IZMEĐU CRNE GORE I EVROPSKE UNIJE O
AKTIVNOSTIMA KOJE SPROVODI EVROPSKA AGENCIJA ZA
GRANIČNU I OBALSKU STRAŽU U CRNOJ GORI

Proglašavam **ZAKON O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O STATUSU IZMEĐU CRNE GORE I EVROPSKE UNIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE SPROVODI EVROPSKA AGENCIJA ZA GRANIČNU I OBALSKU STRAŽU U CRNOJ GORI**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, dana 4. marta 2020. godine.

Broj: 01-516/2

Podgorica, 10.03.2020. godine

Milo Đukanović

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2020. godini, dana 4. marta 2020. godine, donijela je

ZAKON
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O STATUSU IZMEĐU CRNE GORE I EVROPSKE
UNIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE SPROVODI EVROPSKA AGENCIJA ZA GRANIČNU
I OBALSKU STRAŽU U CRNOJ GORI

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o statusu između Crne Gore i Evropske unije o aktivnostima koje sprovodi Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu u Crnoj Gori, potpisan 7. oktobra 2019. godine u Luksemburgu, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

STATUS AGREEMENT BETWEEN MONTENEGRO AND THE EUROPEAN UNION
ON ACTIONS CARRIED OUT BY THE EUROPEAN BORDER
AND COAST GUARD AGENCY IN MONTENEGRO

MONTENEGRO

and THE EUROPEAN UNION,

hereinafter referred to as "the Parties",

WHEREAS situations may arise where the European Border and Coast Guard Agency (hereinafter referred to as "the Agency") coordinates the operational cooperation between Member States of the European Union and Montenegro, including on the territory of Montenegro,

WHEREAS a legal framework in the form of a status agreement should be established for the situations where the team members of the Agency will have executive powers on the territory of Montenegro,

CONSIDERING that all actions of the Agency on the territory of Montenegro should fully respect fundamental rights,

HAVE DECIDED TO CONCLUDE THIS AGREEMENT:

Article 1
Scope

1. This Agreement shall cover all aspects that are necessary for carrying out actions by the Agency that may take place on the territory of Montenegro whereby members of a team of the Agency have executive powers.
2. This Agreement shall only apply in the territory of Montenegro or parts thereof.
3. The status and delimitation under international law of the respective territories of the Member States of the European Union and Montenegro is in no way affected neither by this Agreement nor by any act accomplished in its implementation by the Parties or on their behalf, including the establishment of operational plans or the participation in cross-border operations.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions apply:

- (1) "action" means a joint operation, a rapid border intervention or a return operation;
- (2) "joint operation" means an action aimed at tackling illegal immigration or cross-border crime or aimed at providing increased technical and operational assistance at the border of Montenegro neighbouring a Member State and deployed in the territory of Montenegro;
- (3) "rapid border intervention" means an action aimed at rapidly responding to a situation of specific and disproportionate challenges at the borders of Montenegro neighbouring a Member State and deployed in the territory of Montenegro for a limited period of time;
- (4) "return operation" means an operation that is coordinated by the Agency and involves technical and operational reinforcement being provided by one or more Member States under which returnees from one or more Member States are returned either on a forced or voluntary basis to Montenegro;
- (5) "border control" means the control of persons carried out at a border in response exclusively to an intention to cross or the act of crossing that border, regardless of any other consideration, consisting of border checks at border crossing points and border surveillance between border crossing points;
- (6) "member of the team" means a member either of the Agency staff or of a team of border guards and other relevant staff from participating Member States, including border guards and other relevant staff that are seconded by Member States to the Agency to be deployed during an action;
- (7) "Member State" means a Member State of the European Union;
- (8) "home Member State" means the Member State of which a member of the team is a border guard or other relevant staff member;

(9) "personal data" means any information relating to an identified or identifiable natural person; an identifiable natural person is one who can be identified, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier such as a name, an identification number, location data, an online identifier or to one or more factors specific to the physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural or social identity of that natural person;

(10) "participating Member State" means a Member State which participates in an action in Montenegro by providing technical equipment, border guards and other relevant staff deployed as part of the team;

(11) "Agency" means the European Border and Coast Guard Agency established by Regulation (EU) 2016/1624 of the European Parliament and of the Council¹.

Article 3

Launching an action

1. The Agency may propose launching an action to the competent authorities of Montenegro. The competent authorities of Montenegro may also request the Agency to consider launching an action.

2. Carrying out an action requires the consent of both competent authorities of Montenegro and the Agency.

Article 4

Operational plan

1. An operational plan that has the agreement of the Member State or Member States bordering the operational area shall be agreed between the Agency and Montenegro for each joint operation or rapid border intervention.

2. The operational plan shall set out in detail the organisational and procedural aspects of the joint operation or rapid border intervention, including: a description and an assessment of the situation; the operational aim and objectives; the operational concept; the type of technical equipment to be deployed; the implementation plan; the cooperation with other third countries, other agencies and bodies of the European Union or international organisations; the provisions in respect of fundamental rights including personal data protection; the coordination, command, control, communication and reporting structure; the organisational arrangements and logistics; and the evaluation and the financial aspects of the joint operation or rapid border intervention.

3. The evaluation of the joint operation or of the rapid border intervention shall be conducted jointly by Montenegro and by the Agency.

¹ Regulation (EU) 2016/1624 of the European Parliament and of the Council of 14 September 2016 on the European Border and Coast Guard and amending Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EC) No 863/2007 of the European Parliament and of the Council, Council Regulation (EC) No 2007/2004 and Council Decision 2005/267/EC (OJ EU L 251, 16.9.2016, p. 1).

Article 5
Tasks and powers of the members of the team

1. Members of the team shall have the authority to perform the tasks and exercise the executive powers required for border control and return operations.
2. Members of the team shall respect the laws and regulations of Montenegro.
3. Members of the team may only perform tasks and exercise powers in the territory of Montenegro under instructions from and, as a general rule, in the presence of border guards or other relevant staff of Montenegro. Montenegro shall issue where appropriate instructions to the team in accordance with the operational plan. Montenegro may exceptionally authorise members of the team to act on its behalf.

The Agency, through its coordinating officer, may communicate its views to Montenegro on the instructions given to the team. In that case, Montenegro shall take those views into consideration and follow them to the extent possible.

In cases where the instructions issued to the team are not in compliance with the operational plan, the coordinating officer shall immediately report to the executive director of the Agency (hereinafter "the executive director"). The executive director may take appropriate measures, including the suspension or the termination of the action.

4. Members of the team shall wear their own uniform while performing their tasks and exercising their powers. Members of the team shall also wear visible personal identification and a blue armband with the insignias of the European Union and of the Agency on their uniforms. For the purposes of identification vis-à-vis the national authorities of Montenegro, members of the team shall at all times carry the accreditation document referred to in Article 8.
5. While performing their tasks and exercising their powers, members of the team may carry service weapons, ammunition and equipment as authorised according to the home Member State's national law. Montenegro shall, in advance of the deployment of the members of the team, inform the Agency of the permissible service weapons, ammunition and equipment and of the conditions for their use.
6. While performing their tasks and exercising their powers, members of the team shall be authorised to use force, including service weapons, ammunition and equipment, with the consent of Montenegro and the home Member State, in the presence of border guards or other relevant staff of Montenegro and in accordance with the national law of Montenegro. Montenegro may authorise members of the team to use force in the absence of border guards or other relevant staff of Montenegro.
7. Montenegro may authorise members of the team to consult its national databases if necessary for fulfilling operational aims specified in the operational plan and for return operations. The members of the team shall only consult data which is necessary for performing their tasks and

exercising their powers. Montenegro shall, in advance of the deployment of the members of the team, inform the Agency of the national databases which may be consulted. That consultation shall be carried out in accordance with the national data protection law of Montenegro.

Article 6 **Suspension or termination of the action**

1. The executive director may suspend or terminate the action, after informing Montenegro in writing, if this Agreement or the operational plan are not respected by Montenegro. The executive director shall notify Montenegro the reasons for this.
2. Montenegro may suspend or terminate the action, after informing the Agency in writing, if this Agreement or the operational plan are not respected by the Agency or by any participating Member State. Montenegro shall notify the Agency the reasons for this.
3. In particular, Montenegro or the executive director may suspend or terminate the action in cases of breach of fundamental rights, of violation of the principle of *non-refoulement* or of data protection rules.
4. Termination of the action shall not affect any rights or obligations arising out of the application of this Agreement or the operational plan before such termination.

Article 7 **Privileges and immunities of the members of the team**

1. The privileges and immunities granted to the members of the team aim at ensuring the successful exercise of their official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan on the territory of Montenegro.
2. Papers, correspondence and assets of members of the team shall be inviolable, except in case of measures of execution which are permitted pursuant to paragraph 8.
3. Members of the team shall enjoy immunity from the criminal jurisdiction of Montenegro in respect of the acts performed in the exercise of their official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan.

In the event of an allegation of a criminal offence being committed by a member of the team, the executive director and the competent authority of the home Member State shall be notified immediately. Prior to the initiation of the proceeding before the court, the executive director, after careful consideration of any representation made by the competent authority of the home Member State and the competent authorities of Montenegro, shall certify to the court whether the act in question was performed in the exercise of the member's official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan. Pending the certification by the executive director, the Agency and the home Member State shall refrain from taking any measure likely to jeopardise possible subsequent criminal prosecution of the member of the team by the competent authorities of Montenegro.

Where the executive director certifies that the act was performed in the exercise of the official functions of the member of the team in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan, the proceeding shall not be initiated. If the executive director certifies that the act was not performed in the exercise of the official functions of the member of the team, the proceeding may be initiated. The certification by the executive director shall be binding upon the competent authorities of Montenegro. Privileges granted to members of the team and immunity from the criminal jurisdiction of Montenegro do not exempt them from the jurisdiction of the home Member State.

4. Members of the team shall enjoy immunity from the civil and administrative jurisdiction of Montenegro in respect of all acts performed by them in the exercise of their official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan. If any civil or administrative proceeding is instituted against a member of the team before any Montenegro court, the executive director and the competent authority of the home Member State shall be notified immediately. Prior to the initiation of the proceeding before the court, the executive director, after careful consideration of any representation made by the competent authority of the home Member State and the competent authorities of Montenegro, shall certify to the court whether the act in question was performed by the member of the team in the exercise of his official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan.

Where the executive director certifies that the act was performed in the exercise of the official functions of the member of the team in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan, the proceeding shall not be initiated. If the executive director certifies that the act was not performed in the exercise of the official functions of the member of the team, the proceeding may be initiated. The certification by the executive director shall be binding upon the jurisdiction of Montenegro.

The initiation of civil or administrative proceedings by members of the team shall preclude them from invoking immunity from jurisdiction in respect of any counter-claim directly connected with the principal claim.

5. The immunity of the members of the team from the criminal, civil and administrative jurisdiction of Montenegro may be waived by the home Member State as the case may be. Such a waiver shall always be an express waiver.

6. Members of the team who are witnesses may be obliged by the competent authorities of Montenegro, while respecting paragraphs 3 and 4, to provide evidence through a statement and in accordance with the procedural law of Montenegro.

7. In case of damage caused by a member of the team in the exercise of the official functions in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan, Montenegro shall be liable for any damage.

In case of damage caused by gross negligence or wilful misconduct or if the act was not performed in the exercise of the official functions by a member of the team from a participating Member

State, Montenegro may request, via the executive director, that compensation be paid by the participating Member State concerned.

In case of damage caused by gross negligence or wilful misconduct or if the act was not performed in the exercise of the official functions by a member of the team who is a staff member of the Agency, Montenegro may request that compensation be paid by the Agency.

In case of damage caused in Montenegro, due to *force majeure*, neither Montenegro, nor the participating Member State, nor the Agency shall hold any responsibility.

8. No measures of execution may be taken in respect of members of the team, except in the case where a civil proceeding not related to their official functions held in the course of the actions carried out in accordance with the operational plan is instituted against them. Property of members of the team, which is certified by the executive director to be necessary for the fulfilment of their official functions, shall be free from seizure for the satisfaction of a judgment, decision or order. In civil proceedings, members of the team shall not be subject to any restrictions on their personal liberty or to any other measures of constraint.

9. The immunity of members of the team from the jurisdiction of Montenegro shall not exempt them from the jurisdictions of the respective home Member States.

10. Members of the team shall, with respect to services rendered for the Agency, be exempt from social security provisions which may be in force in Montenegro.

11. Members of the team shall be exempt from any form of taxation in Montenegro on the salary and emoluments paid to them by the Agency or the home Member States, as well as on any income received from outside Montenegro.

12. Montenegro shall, in accordance with its laws and regulations, permit the entry of articles for the personal use of members of the team, and shall grant exemption from all customs duties, taxes, and related charges other than charges for storage, transport and similar services, in respect of such articles. Montenegro shall also permit the export of such articles.

13. The personal baggage of members of the team may be inspected only in cases of justified suspicions that it contains articles that are not for the personal use of members of the team, or articles whose import or export is prohibited by the law or subject to quarantine regulations of Montenegro. Inspection of such personal baggage shall be conducted only in the presence of the member(s) of the team concerned or an authorised representative of the Agency.

Article 8

Accreditation document

1. The Agency shall, in cooperation with Montenegro, issue a document in the Montenegrin language and in an official language of the institutions of the European Union to each member of the team for the purposes of identification vis-à-vis the national authorities of Montenegro and as proof of the holder's rights to perform the tasks and exercise the powers referred to in Article 5 of

this Agreement and in the operational plan. The accreditation document shall include the following information on the member of the team: name and nationality; rank or job title; a recent digitised photograph and tasks authorised to be performed during the deployment.

2. The accreditation document, in combination with a valid travel document, grants the member of the team access to Montenegro without the need for a visa or prior authorisation.
3. The accreditation document shall be returned to the Agency at the end of the action.

Article 9 Fundamental rights

1. Members of the team shall, in the performance of their tasks and in the exercise of their powers, fully respect fundamental rights and freedoms, including as regards access to asylum procedures, human dignity and the prohibition of torture, inhuman or degrading treatment, the right to liberty, the principle of *non-refoulement* and the prohibition of collective expulsions, the rights of the child and the right to respect for private and family life. While performing their tasks and exercising their powers, they shall not arbitrarily discriminate against persons on any grounds including sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age, sexual orientation or gender identity. Any measures interfering with fundamental rights and freedoms taken in the performance of their tasks and in the exercise of their powers shall be proportionate to the objectives pursued by such measures and respect the essence of these fundamental rights and freedoms.
2. Each Party shall have a complaint mechanism to deal with allegations of a breach of fundamental rights committed by its staff in the exercise of their official functions in the course of an action carried out under this Agreement.

Article 10 Processing of personal data

1. Processing of personal data by members of the team shall only take place when necessary for the performance of their tasks and the exercise of their powers for the implementation of this Agreement by Montenegro, the Agency or the participating Member States.
2. Processing of personal data by Montenegro shall be subject to its national legislation.
3. Processing of personal data by the Agency and the participating Member State(s), including in case of transfer of personal data to Montenegro, shall be subject to Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council², Regulation (EU) 2016/679 of the European

² Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data, and repealing Regulation (EC) No 45/2001 and Decision No 1247/2002/EC (OJ EU L 295, 21.11.2018, p. 39).

Parliament and of the Council³, Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council⁴, and to measures adopted by the Agency for the application of Regulation (EU) 2018/1725 as referred to in Article 45(2) of Regulation (EU) 2016/1624.

4. In case the processing involves the transfer of personal data, Member States and the Agency shall indicate, at the moment of transferring personal data to Montenegro, any restrictions on access to it or use of it, in general or specific terms, including as regards transfer, erasure or destruction. Where the need for such restrictions becomes apparent after the transfer of personal data, they shall inform Montenegro accordingly.

5. Personal data collected for administrative purposes during the action may be processed by Montenegro, the Agency and the participating Member States in line with the applicable data protection law.

6. The Agency, Montenegro and the participating Member States shall draw up a common report on the application of paragraphs 1 to 5 of this Article at the end of each action. That report shall be sent to the Agency's fundamental rights officer and data protection officer. They shall report to the executive director.

Article 11 Dispute settlement

1. All issues arising in connection with the application of this Agreement shall be examined jointly by the competent authorities of Montenegro and by representatives of the Agency, which shall consult any Member State(s) neighbouring Montenegro.

2. Failing any prior settlement, disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled exclusively by negotiation between Montenegro and the European Commission, which shall consult the Member State(s) neighbouring Montenegro.

Article 12 Entry into force, duration, suspension and termination

1. This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval by the Parties in accordance with their own internal procedures and the Parties shall notify one another of the completion of the procedures necessary for that purpose.

³ Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (OJ EU L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁴ Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA (OJ EU L 119, 4.5.2016, p. 89).

2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the month during which the last notification provided for in paragraph 1 has been carried out.

3. This Agreement is concluded for an indefinite period. It may be terminated or suspended by written agreement between the Parties or unilaterally by either Party. In this last case, the Party wishing to terminate or suspend it shall notify in writing the other Party thereof. The termination or suspension shall take effect on the first day of the second month following the month during which the notification was given or the written agreement between the Parties was concluded.

4. Notifications made in accordance with this Article shall be sent, in the case of Montenegro, to the Ministry of Interior of Montenegro and in the case of the European Union, to the General Secretariat of the Council of the European Union.

Done in duplicate in the Bulgarian, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish, Swedish and Montenegrin languages, each of these texts being equally authentic.

In case of divergence between authentic language versions, the English language version shall prevail.

JOINT DECLARATION

The Parties agree that refraining from taking any measure likely to jeopardise possible subsequent criminal prosecution of a member of the team by the competent authorities of Montenegro includes refraining from actively facilitating the return of that member of the team from the operation premises of the European Border and Coast Guard Agency in Montenegro to his or her home Member State, pending the certification of the executive director of the Agency.

For Montenegro
Mevludin Nuhodžić, Minister of Internal Affairs

For the European Union
Dimitris Avramopoulos, Commissioner
for Home Affairs and Migration

Done in Luxembourg on 7th October 2019, in a in duplicate in the Bulgarian, Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish, Swedish and Montenegrin languages, each of these texts being equally authentic.

**SPORAZUM O STATUSU IZMEĐU CRNE GORE
I EVROPSKE UNIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE SPROVODI
EVROPSKA AGENCIJA ZA GRANIČNU I OBALSKU STRAŽU
U CRNOJ GORI**

CRNA GORA

i EVROPSKA UNIJA ,

u daljem tekstu „Strane“,

S OBZIROM NA TO DA mogu nastupiti situacije u kojima Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu (u daljem tekstu: Agencija) koordinira operativnom saradnjom između Crne Gore i država članica EU, između ostalog i na teritoriji Crne Gore,

S OBZIROM NA TO DA je potrebno uspostaviti pravni okvir u obliku sporazuma o statusu za slučajeve kada će članovi tima Agencije imati izvršna ovlašćenja na teritoriji Crne Gore,

UZIMAJUĆI U OBZIR da sve akcije Agencije na teritoriji Crne Gore treba da u potpunosti poštuju osnovna prava,

SAGLASNE SU DA ZAKLJUČE OVAJ SPORAZUM:

Oblast primjene

Član 1

1. Ovaj sporazum obuhvata sve aspekte potrebne za sprovođenje akcija Agencije koje se mogu odvijati na teritoriji Crne Gore, pri čemu članovi tima Agencije imaju izvršna ovlašćenja.
2. Ovaj sporazum se primjenjuje samo na teritoriji Crne Gore ili njenim djelovima.
3. Ovaj sporazum ili bilo koja radnja koja je izvršena u vezi sa njegovim sprovođenjem od strane strana ili u njihovo ime, uključujući uspostavljanje operativnih planova ili učešće u prekograničnim operacijama, ni na koji način ne utiču na status i razgraničenje u okviru međunarodnog prava relevantnih teritorija država članica Evropske unije i Crne Gore.

Definicije

Član 2

U svrhe ovog sporazuma primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „akcija“ znači zajednička operacija, brza intervencija na granicama ili operacija vraćanja;

- (2) „zajednička operacija“ znači akcija koja ima za cilj rješavanje problema ilegalnih imigracija, ili prekograničnog kriminala, odnosno pružanje veće tehničke i operativne pomoći na granici Crne Gore koja je susjedna nekoj državi članici i koja se sprovodi na teritoriji Crne Gore;
- (3) „brza intervencija na granici“ znači akcija koja se sprovodi na teritoriji Crne Gore tokom ograničenog vremenskog perioda u cilju brzog reagovanja na konkretne i nesrazmjerne izazove na granicama Crne Gore koje su susjedne nekoj državi članici;
- (4) „operacija vraćanja“ znači operacija kojom koordinira Agencija i koja uključuje tehničko i operativno pojačanje koje pruža jedna država članica ili više njih u okviru koje se povratnici iz jedne države članice ili više njih u Crnu Goru vraćaju prisilno ili dobrovoljno;
- (5) „kontrola granice“ znači kontrola lica koja se sprovodi na granici isključivo kao odgovor na pokušaj ili na čin prelaska te granice, nezavisno od drugih okolnosti, a sastoji se od graničnih provjera na graničnim prelazima i nadzora granice između graničnih prelaza;
- (6) „član tima“ znači član tima bilo osoblja Agencije ili graničnih policijskih službenika i drugog relevantnog osoblja država članica učesnica, uključujući granične policijske službenike ili drugo relevantno osoblje koje su države članice uputile Agenciji radi njihovog raspoređivanja tokom neke akcije;
- (7) „država članica“ znači država članica Evropske unije;
- (8) „matična država članica“ znači država članica čiji je član tima granični policijski službenik ili drugi relevantni član osoblja;
- (9) „lični podaci“ znači svaka informacija koja se odnosi na identifikovano fizičko lice ili fizičko lice čiji se identitet može utvrditi; fizičko lice čiji se identitet može utvrditi jeste lice koje se može identifikovati direktno ili indirektno, naročito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacioni broj, podaci o lokaciji ili mrežni identifikator, ili uz pomoć jednog ili više faktora svojstvenih njegovom fizičkom, fiziološkom, genetskom, mentalnom, ekonomskom, kulturnom ili socijalnom identitetu;
- (10) „država članica učesnica“ znači država članica koja učestvuje u akciji u Crnoj Gori tako što objezbjeđuje tehničku opremu, granične policijske službenike ili drugo relevantno osoblje koje je raspoređeno kao dio tima;
- (11) „Agencija“ znači Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu osnovana Uredbom (EU) br. 2016/1624 Evropskog parlamenta i Savjeta¹.

¹ Uredba (EU) 2016/1624 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. septembra 2016. o Evropskoj graničnoj i obalnoj straži i izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Evropskog parlamenta i Savjeta i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Evropskog parlamenta i Savjeta EU, Uredba Savjeta (EZ) br. 2007/2004 i Odluka Savjeta EU 2005/267 / EZ (OJ EU L 251, 16.9.2016, str. 1)

Pokretanje akcije

Član 3

1. Agencija može predložiti nadležnim organima Crne Gore pokretanje akcije. Nadležni organi Crne Gore takođe mogu tražiti od Agencije da razmotri pokretanje akcije.
2. Sprovođenje akcije zahtijeva saglasnost i nadležnih organa Crne Gore i Agencije.

Operativni plan

Član 4

1. Za svaku zajedničku operaciju ili brzu intervenciju na granici između Crne Gore i Agencije se dogovara operativni plan za koji postoji saglasnost države članice ili država članica koje se graniče sa oblašću operacije.
2. U operativnom planu se detaljno navode organizacioni i proceduralni aspekti zajedničke operacije ili brze intervencije na granici, uključujući opis i procjenu situacije; operativni cilj i druge ciljeve; operativni koncept; vrstu tehničke opreme koja će se koristiti; plan sprovođenja, saradnju sa ostalim trećim zemljama, drugim agencijama i tijelima Evropske unije ili međunarodnim organizacijama; odredbe u pogledu osnovnih prava, uključujući zaštitu ličnih podataka; koordinacionu, komandnu, kontrolnu, komunikacionu i izvještajnu strukturu; organizacione aranžmane i logistiku; i evaluaciju i finansijske aspekte zajedničke operacije ili brze intervencije na granicama.
3. Evaluaciju zajedničke operacije ili brze intervencije na granici zajednički sprovode Crna Gora i Agencija.

Zadaci i ovlašćenja članova tima

Član 5

1. Članovi tima ovlašćeni su da obavljaju zadatke i primjenjuju izvršna ovlašćenja koja su potrebna za kontrolu granice i operacije vraćanja.
2. Članovi tima postupaju u skladu sa zakonom i druge propisima Crne Gore.
3. Članovi tima mogu obavljati zadatke i primjenjivati ovlašćenja na teritoriji Crne Gore samo na osnovu instrukcija i, po opštem pravilu, u prisustvu graničnih policijskih službenika ili drugog relevantnog osoblja Crne Gore. Crna Gora prema potrebi izdaje instrukcije timu u skladu sa operativnim planom. Crna Gora može ovlastiti članove tima da postupaju u njeno ime.
Agencija može, preko svog koordinatora, saopštiti Crnoj Gori svoje stavove o instrukcijama koje su izdate timu. U tom slučaju, Crna Gora uzima te stavove u obzir i postupa u skladu sa njima u mjeri u kojoj je to moguće.
Ako instrukcije izdate timu nijesu u skladu sa operativnim planom, koordinator o tome odmah izvještava izvršnog direktora Agencije (u daljem tekstu „izvršni direktor“). Izvršni direktor može preduzeti odgovarajuće mjere, uključujući privremenu obustavu ili prekid akcije.

4. Članovi tima nose svoju uniformu tokom obavljanja svojih zadataka i sprovođenja svojih ovlašćenja. Isto tako, članovi tima na uniformama nose vidljivu oznaku za ličnu identifikaciju i plavu traku na rukavu sa oznakama Evropske unije i Agencije. Kako bi se mogli identifikovati pred nacionalnim organima Crne Gore, članovi tima uvijek nose sa sobom akreditacionu ispravu iz člana 8.

5. Prilikom obavljanja svojih zadataka i sprovođenja svojih ovlašćenja članovi tima mogu nositi službeno oružje, municiju i opremu ako su ovlašćeni u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom matične države članice. Prije raspoređivanja članova tima Crna Gora obavještava Agenciju o dopuštenom službenom oružju, municiji i opremi i o uslovima njihove upotrebe.

6. Prilikom obavljanja svojih zadataka i sprovođenja svojih ovlašćenja članovima tima se odobrava primjena sile, uključujući službeno oružje, municiju i opremu, uz saglasnost matične države članice i Crne Gore, u prisustvu graničnih policijskih službenika ili drugog relevantnog osoblja Crne Gore i u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Crne Gore. Crna Gora može odobriti članovima tima da primjenjuju silu u odsustvu graničnih policijskih službenika ili drugog relevantnog osoblja Crne Gore.

7. Crna Gora može članovima tima dati ovlašćenje za uvid u svoje nacionalne baze podataka ako je to potrebno za ispunjenje operativnih ciljeva utvrđenih u operativnom planu i za sprovođenje operacija vraćanja. Članovi tima imaju uvid samo u one podatke koji su potrebni za obavljanje njihovih zadataka i primjenu njihovih ovlašćenja. Prije raspoređivanja članova tima Crna Gora obavještava Agenciju o nacionalnim bazama podataka u koje se može izvršiti uvid. Uvid u baze podataka vrši se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Crne Gore o zaštiti podataka.

Privremena obustava ili prekid akcije

Član 6

1. Ako Crna Gora ne poštuje odredbe ovog sporazuma ili operativnog plana, izvršni direktor može privremeno obustaviti ili prekinuti akciju nakon što o tome obavijesti Crnu Goru pisanim putem. Izvršni direktor obavještava Crnu Goru o razlozima za privremenu obustavu ili prekid akcije.

2. Ako Agencija ili bilo koja država članica učesnica ne poštuje odredbe ovog sporazuma ili operativnog plana, Crna Gora može privremeno obustaviti ili prekinuti akciju nakon što o tome obavijesti Agenciju pisanim putem. Crna Gora obavještava Agenciju o razlozima za privremenu obustavu ili prekid akcije.

3. Konkretno, izvršni direktor ili Crna Gora mogu privremeno obustaviti ili prekinuti akciju u slučajevima kršenja osnovnih prava, načela *zabrane prisilnog vraćanja* ili pravila o zaštiti podataka.

4. Prekid akcije ne utiče na prava ili obaveze koje su proistekle iz primjene ovog sporazuma ili operativnog plana prije takvog prekida.

Privilegije i imuniteti članova tima

Član 7

1. Privilegije i imuniteti koji se dodjeljuju članovima tima imaju za cilj obezbjeđivanje uspješnog vršenja njihovih službenih dužnosti tokom akcija koje se sprovode u skladu sa operativnim planom na teritoriji Crne Gore.

2. Dokumenta, korespondencija i imovina člana tima je nepovrediva, izuzev u slučaju mjera izvršenja koje su dozvoljene u skladu sa stavom 8.

3. Članovi tima uživaju imunitet od krivične nadležnosti Crne Gore po pitanju djela počinjenih u vršenju njihovih službenih dužnosti tokom akcija koje se sprovode u skladu sa operativnim planom.

U slučaju tvrdnji da je član tima počinio krivično djelo, izvršni direktor Agencije i nadležni organ matične države članice odmah će biti obaviješteni. Prije početka postupka pred sudom, izvršni direktor nakon pažljivog razmatranja bilo kog predočenja nadležnog organa matične države članice i nadležnih organa Crne Gore, potvrđuje sudu da li je djelo u pitanju počinjeno u vršenju njihovih službenih dužnosti u toku akcija izvršenih u skladu sa operativnim planom. Do potvrde od strane izvršnog direktora, Agencija i matična država članica će se uzdržati od preduzimanja bilo kakvih mjera koje bi mogle ugroziti eventualno naknadno krivično gonjenje člana tima od strane nadležnih organa Crne Gore.

Ukoliko izvršni direktor potvrdi da je djelo izvršeno u vršenju službenih funkcija člana tima u toku akcije sprovedene u skladu sa operativnim planom, postupak se ne pokreće. Ako izvršni direktor potvrdi da djelo nije izvršeno u vršenju službenih dužnosti člana tima, postupak se može pokrenuti. Potvrda od strane izvršnog direktora je obavezujuća za nadležne organe Crne Gore. Privilegije koje uživaju članovi tima i imunitet od krivične nadležnosti Crne Gore ne izuzimaju ih od krivične nadležnosti matične države članice.

4. Članovi tima uživaju imunitet od parnične i upravne nadležnosti Crne Gore u odnosu na sva djela koja počine prilikom obavljanja svojih službenih dužnosti tokom akcija koje se sprovode u skladu sa operativnim planom. Ako se protiv člana tima pokrene bilo kakav parnični ili upravni postupak pred bilo kojim sudom Crne Gore, o tome se bez odlaganja obavještavaju izvršni direktor i nadležni organ matične države članice. Prije pokretanja postupka pred sudom izvršni direktor nakon pažljivog razmatranja bilo kojeg predočenja od strane nadležnog organa matične države članice i nadležnih organa Crne Gore, potvrđuje sudu da li je djelo u pitanju počinjeno u vršenju njihovih službenih dužnosti u toku akcija izvršenih u skladu sa operativnim planom.

Ukoliko izvršni direktor potvrdi da je djelo izvršeno u vršenju službenih funkcija člana tima u toku akcije sprovedene u skladu sa operativnim planom, postupak se ne pokreće. Ako izvršni direktor potvrdi da djelo nije izvršeno u vršenju službenih dužnosti člana tima, postupak se može pokrenuti. Potvrda izvršnog direktora je obavezujuća za sudstvo Crne Gore.

Ako članovi tima pokrenu parnični ili upravni postupak, oni se ne mogu pozvati na imunitet od nadležnosti u pogledu bilo kakve protivtužbe koja je direktno vezana s glavnom tužbom.

5. Matična država članica može članovima tima prema potrebi ukinuti imunitet od krivične, parnične i upravne nadležnosti Crne Gore. Takvo ukidanje uvijek mora biti izričito.

6. Nadležni crnogorski organi mogu tražiti od članova tima, koji su potencijalni svjedoci, da pruže dokaze putem izjave, u skladu sa tač. 3 i 4 ovog člana, u skladu sa procesnim pravom Crne Gore.

7. U slučaju štete koju je izazvao član tima u vršenju službenih dužnosti tokom akcija koje se sprovode u skladu sa operativnim planom, Crna Gora je odgovorna za bilo koju štetu.

U slučaju štete koja je izazvana grubom nepažnjom ili namjernim lošim postupanjem ili ukoliko djelo nije počinjeno u vršenju službenih dužnosti od strane člana tima iz države članice učesnice, Crna Gora može tražiti, preko izvršnog direktora da naknadu plati ta država članica učesnica.

U slučaju štete koja je izazvana grubom nepažnjom ili namjernim lošim postupanjem ili ukoliko djelo nije počinjeno u vršenju službenih dužnosti od strane člana tima iz države članice učesnice, Crna Gora može tražiti da naknadu plati Agencija.

U slučaju štete koja je izazvana u Crnoj Gori, usljed više sile, ni Crna Gora ni država članica učesnica ni Agencija ne smatraju se odgovornima.

8. Mjere izvršenja ne mogu se preduzimati prema članovima tima, osim u slučaju kada je protiv njih pokrenut parnični postupak koji nije povezan sa njihovim službenim dužnostima tokom akcija koje se sprovode u skladu sa operativnim planom. Imovina članova tima za koju izvršni direktor potvrdi da je potrebna za obavljanje njihovih službenih dužnosti ne može se zaplijeniti radi izvršenja presude, odluke ili naloga. Članovi tima u parničnim postupcima ne podliježu nikakvim ograničenjima u pogledu njihove lične slobode ni drugim mjerama ograničenja.

9. Imunitet članova tima od nadležnosti Crne Gore ne izuzima ih od nadležnosti njihovih matičnih država članica.

10. Kad je riječ o uslugama koje su pružene Agenciji, na članove tima se ne primjenjuju odredbe o socijalnom osiguranju koje mogu biti na snazi u Crnoj Gori.

11. Članovi tima su izuzeti od bilo kakvog oblika oporezivanja u Crnoj Gori zarade i primanja koje im za rad isplaćuju Agencija ili matične države članice, kao i od oporezivanja bilo kakvih prihoda koje primaju izvan Crne Gore.

12. U skladu sa zakonima i propisima koje može donijeti, Crna Gora dozvoljava unos predmeta za ličnu upotrebu članova tima i odobrava oslobođenje od svih carina, poreza i povezanih naknada, osim naknada za skladištenje, prevoz i slične usluge u vezi s takvim predmetima. Crna Gora dopušta i izvoz takvih predmeta.

13. Lični prtljag članova tima može se pregledati jedino u slučajevima opravdane sumnje da sadrži predmete koji nijesu namijenjeni ličnoj upotrebi članova tima ili predmete čiji je uvoz ili izvoz zabranjen zakonom ili uslovljen propisima Crne Gore o karantinu. Pregled takvog ličnog prtljaga vrši se isključivo u prisustvu dotičnih članova tima ili ovlašćenog predstavnika Agencije.

Akreditaciona isprava

Član 8

1. Agencija, u saradnji sa Crnom Gorom, svakom članu tima izdaje ispravu na službenom jeziku Crne Gore i na službenom jeziku institucija Evropske unije radi njegove identifikacije pred nacionalnim organima Crne Gore i kao dokaz da nosilac ima pravo da obavlja zadatke i primjenjuje ovlašćenja iz člana 5 ovog sporazuma i operativnog plana. Akreditaciona isprava uključuje sljedeće informacije o članu tima: ime i državljanstvo; čin ili naziv radnog mjesta; skoriju digitalnu fotografiju i zadatke koje je ovlašćen da obavlja tokom angažovanja.
2. Akreditacionom ispravom se, zajedno sa važećom putnom ispravom, članu tima omogućava ulazak u Crnu Goru bez potrebe za izdavanjem vize ili prethodnog odobrenja.
3. Akreditaciona isprava se vraća Agenciji po završetku akcije.

Osnovna prava Član 9

1. Prilikom obavljanja svojih zadataka i primjene svojih ovlašćenja članovi tima u potpunosti poštuju osnovna prava i slobode, uključujući pristup postupcima u pogledu azila, ljudsko dostojanstvo, zabranu mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja, pravo na slobodu, načelo *zabrane prisilnog vraćanja* i zabrane kolektivnog protjerivanja, prava djeteta i pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života. Prilikom obavljanja svojih zadataka i sprovođenja svojih ovlašćenja oni ne smiju proizvoljno vršiti diskriminaciju lica ni na kojoj osnovi, uključujući pol, rasno i etničko porijeklo, vjeru ili uvjerenje, invaliditet ili starost, seksualnu orijentaciju ili rodni identitet. Sve mjere kojima se zadire u osnovna prava i slobode, a koje članovi tima preduzmu prilikom obavljanja svojih zadataka i primjene svojih ovlašćenja, moraju biti srazmjerne ciljevima koji se tim mjerama nastoje ostvariti i moraju poštovati suštinu ovih osnovnih prava i sloboda.
2. Svaka strana raspoložbe žalbenim mehanizmom koji se bavi navodima o kršenju osnovnih prava koje su počinili njeni zaposleni prilikom vršenja svojih službenih dužnosti tokom akcije izvršene u skladu sa ovim sporazumom.

Obrada ličnih podataka Član 10

1. Lični podaci se obrađuju od strane članova tima samo kad je to potrebno za obavljanje njihovih zadataka i vršenje njihovih ovlašćenja za sprovođenje ovog sporazuma od strane Crne Gore, Agencije ili država članica učesnica.
2. Crna Gora obrađuje lične podatke u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.
3. Agencija i države članice učesnice obrađuju lične podatke, uključujući slanje ličnih podataka Crnoj Gori, u skladu sa Uredbom (EU) 2018/1725 Evropskog parlamenta i Savjeta²,

² Uredba (EU) 2018/1725 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. godine o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti od strane institucija, tijela, kancelarija i agencija EU i slobodnog kretanja takvih podataka i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002 / EZ (SL EU L 295, 21.11.2018., str. 39).

Uredbom (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta³; Direktivom (EU) 2016/680 Evropskog parlamenta i Savjeta⁴ i u skladu s mjerama koje je donijela Agencija radi primjene Uredbe (EU) 2018/1725, kako je navedeno u članu 45 stav 2 Uredbe (EU) 2016/1624.

4. Ako obrada uključuje slanje ličnih podataka, države članice i Agencija u trenutku njihovog slanja Crnoj Gori ukazuju na sva ograničenja u pogledu pristupa tim podacima ili njihove upotrebe u načelu ili konkretno, između ostalog u pogledu slanja, brisanja ili uništavanja. Ako se potreba za takvim ograničenjima javi nakon slanja ličnih podataka, one o tome obavještavaju Crnu Goru.

5. Lične podatke koji su prikupljeni tokom akcije u administrativne svrhe mogu obrađivati Agencija, države članice učesnice i Crna Gora u skladu sa važećim zakonom o zaštiti podataka.

6. Po završetku svake akcije Agencija, države članice učesnice i Crna Gora sastavljaju zajednički izvještaj o primjeni stavova od 1 do 5 ovog člana. Izvještaj se dostavlja službeniku Agencije nadležnom za osnovna prava i službeniku Agencije nadležnom za zaštitu podataka. Oni o tome izvještavaju izvršnog direktora.

Rješavanje sporova **Član 11**

1. Sva pitanja koja se pojave u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma zajednički razmatraju nadležni organi Crne Gore i predstavnici Agencije, koji se savjetuju sa državom članicom koja se graniči sa Crnom Gorom.

2. Ako se prethodno ne postigne dogovor, sporovi u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma rješavaju se isključivo pregovorima između Crne Gore i Evropske komisije, koja se savjetuje sa bilo kojom državom članicom koja se graniči sa Crnom Gorom.

Stupanje na snagu, trajanje, obustava primjene i raskid **Član 12**

1. Ovaj sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju i odobrenju od strane obje strane u skladu sa njihovim unutrašnjim procedurama i strane će obavijestiti jedna drugu o okončanju procedura neophodnih u tu svrhu.

2. Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca tokom kojeg je obavještenje iz stava 1 dostavljeno.

3. Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Isti se može raskinuti ili se njegova primjena može privremeno obustaviti pisanim dogovorom između strana, ili jednostrano od bilo

³ Uredba (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti i slobodnog kretanja takvih podataka i stavljanju van snage Uredbe 95/46/EZ (Opšta uredba za zaštitu podataka) (SL EU L 119, 4.5.2016., str. 1)

⁴ Direktiva (EU) Evropskog parlamenta i Savjeta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti od strane nadležnih organa u svrhu prevencije istrage, otkrivanja, krivičnog gonjenja ili krivičnih sankcija i slobodnom kretanju takvih podataka, stavljanju van snage Okvirnu odluku Savjeta. 2008/977/JHA (SL EU L 119, 4.5.2016., str. 89).

koje strane. U ovom drugom slučaju strana koja želi da raskine ili obustavi primjenu sporazuma o tome obavještava drugu stranu u pisanom obliku. Raskid ili obustava primjene stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kom je obavještenje dostavljeno, ili pisani sporazum između strana zaključen.

4. Obavještenja sastavljena u skladu sa ovim članom dostavljaju se, u slučaju Crne Gore, Ministarstvu unutrašnjih poslova, a u slučaju Evropske unije, Generalnom sekretarijatu Savjeta Evropske unije.

Zaključen u dva primjerka na crnogorskom, bugarskom, hrvatskom, češkom, danskom, holandskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, mađarskom, italijanskom, latvijskom, litvanskom, malteškom, poljskom, portugalskom, rumunskom, slovačkom, slovenačkom, španskom i švedskom jeziku pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni.

U slučaju razlika u tumačenju ovog sporazuma, mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

Strane su saglasne da uzdržavanje od preduzimanja bilo kakvih mjera koje bi mogle ugroziti eventualno krivično gonjenje člana tima od strane nadležnih organa Crne Gore uključuje uzdržavanje od aktivnog olakšavanja povratka dotičnog člana tima iz prostorija za izvršenje operacija Evropske agencije za graničnu i obalsku stražu u Crnoj Gori u svoju matičnu državu članicu, dok se čeka potvrda izvršnog direktora Agencije.

Za Crnu Goru
Mevludin Nuhodžić, ministar unutrašnjih poslova

za Evropsku uniju
Dimitris Avramopoulos, komesar za unutrašnje poslove i migracije

Potpisano u Luksemburgu, dana 7. oktobra 2019. godine, u dva primjerka na crnogorskom, bugarskom, hrvatskom, češkom, danskom, holandskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, njemačkom, grčkom, mađarskom, italijanskom, latvijskom, litvanskom, malteškom, poljskom, portugalskom, rumunskom, slovačkom, slovenačkom, španskom i švedskom jeziku, svaki od ovih tekstova je podjednako vjerodostojan.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori”.

Broj: 24-2/19-2/4
EPA 887 XXVI
Podgorica, 4. mart 2020. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 26. SAZIVA

С Р Н А Г О Р И Ц А
С К У П Ш Т И Н А
ПРЕДСЈЕДНИК
Miro Brajović
ПОДГОРИЦА
Miro Brajović